

Många äldre lider av svår hörselnedsättning i onödan – fungerande behandling nu också bevisat kostnadseffektiv¹

- Cochleaimplantat har varit en tillgänglig behandling globalt i över 40 år och är bevisat effektiv för de som lider av grav hörselnedsättning.²
- Behandlingen är minst lika kostnadseffektiv som en knäprotesoperation och dubbelt så kostnadseffektiv jämfört med en höftprotesoperation¹.
- Varje år opereras bara ca 200 vuxna per år i Sverige med cochleaimplantat trots att mer än 20 000 vuxna lider av svår till grav hörselnedsättning.³ Detta att jämföra med de 15 500 knäingrepp respektive 18 600 höftingrepp som görs per år.⁴⁻⁵

I en nyligen publicerad studie presenteras helt nya resultat på kostnadseffektivitet av att behandla grav hörselnedsättning med cochleaimplantat.¹ Bakgrundsdata är insamlad i Sverige med kostnadsdata från Karolinska och Sahlgrenska Universitetssjukhusen. MUCHE (Macquarie University Centre for the Health Economy) genomförde analysen och står bakom publikationen.

Kirurgiskt ingrepp	ICER (SEK/QALY)*	Medelålder vid operation	Antal ingrepp/år
Cochleaimplantat - operation	140 474	61	~200
Knäledsoperation	150 454	68,8 ⁴	15 500 (2018)
Unilateral (ensidig) höftledsoperation	337 083	Män: 67,6 ⁵ Kvinnor: 70,1	18 600 (2018)

Tabell. Kostnadseffektivitet, medelålder och antal ingrepp.

*= Resultatet från en hälsoekonomisk analys presenteras ofta som en inkrementell kostnadseffektivitetskvot (incremental cost-effectiveness ratio, ICER), som är skillnaden avseende kostnad vs effekt mellan två alternativ. Det rekommenderas ofta att den hälsoekonomiska analysen ska använda kvalitetsjusterade levnadsår (QALY) som effektmått. Fördelen med QALY är att de i princip kan användas för jämförelser mellan helt olika behandlingsområden.

Ett ingrepp med ett cochleaimplantat har en kostnad på 140 474 SEK per vunnet kvalitetsjusterat levnadsår (QALY) vilket betyder att en behandling med ett cochleaimplantat till vuxna har en *måttlig kostnad* enligt Socialstyrelsen.⁶ Detta är också i paritet med andra vanliga ingrepp.

Medelåldern hos de som genomgick en operation med cochleaimplantat var 61 år. Några av de vanligaste operationerna som görs på äldre patienter i Sverige är byte av knä eller höftled. Majoriteten av de som opereras med dessa ingrepp i Sverige är över 65 år och det är inte ovanligt med operationer på patienter över 80 år. Förutom operation krävs också en rehabilitering under en tid och detta gäller oavsett om det är ett ortopediskt implantat eller ett cochleaimplantat.

När en patient har svår eller grav hörselnedsättning har de ofta hört dåligt i många år och har sedan länge testat de starkaste hörapparaterna som finns tillgängliga. Många av dessa patienter är äldre och har p.g.a. sin mycket dåliga hörsel hamnat i social isolering, depression och med en ökad risk för demensjukdomar.⁷ Många skulle få en bättre hörsel och bättre livskvalitet med ett cochleaimplantat² men alltför få blir remitterade och utredda.⁸

- Det finns givetvis flera orsaker till att inte fler får den hjälp de behöver. Kunskapen om hörselimplantat är fortsatt begränsad hos allmänheten och även hörselmottagningar är osäkra på vilka som har nytta av implantaten. Som alltid är det också en resursfråga, och vården är helt klart underdimensionerad för att kunna möta dessa behov, menar *Lotta Vedholm, General Manager Cochlear Nordic*
- Tyvärr finns det också ibland en uppfattning om att hörselimplantat inte gör nytta för äldre personer, vilket är helt fel, fortsätter Lotta. Dagens moderna teknologi är precis lika effektiv hos de som är äldre som hos den yngre². Och nu kan vi också peka på att behandlingen är kostnadseffektiv. Alla som har nytta av ett hörselimplantat borde utredas, avslutar Lotta Vedholm

Länk till aktuell studie:

[The cost-effectiveness of cochlear implants in Swedish adults](#)

Referenser

1. Gumbie et al. The cost-effectiveness of Cochlear implants in Swedish adults. *BMC Health Services Research* (2021) 21:319
2. Wick C et al. Hearing and QoL outcomes after Cochlear Implantation in Adult Hearing Aid users 65 years or older. *JAMA Otolaryngol Head Neck Surg* Published online Aug 27th 2020
3. Swedish Quality register of otorhinolaryngology podium presentation during "Tema hörsel 2018"
4. Svenska knäprotesregistret www.myknee.se
5. Svenska höftprotesregistret <https://shpr.registercentrum.se/>
6. Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för hjärtsjukvård. Hälsoekonomiskt underlag. Bilaga. Socialstyrelsen; 2018
7. Loughrey D.G., et al. Association of age-related hearing loss with cognitive function, cognitive impairment, and dementia: a systematic review and meta-analysis. *JAMA Otolaryngol Head Neck Surg*. 2017;144:115–126
8. Turunen et al. Rehabilitation of adult patients with severe-to-profound hearing impairment – why not cochlear implants? *Acta Oto-Laryngologica* Vol 139, 2019 – Issue 7 604-611